

2001 MACEDONIAN

STUDENT/
REGISTRATION
NUMBER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pages: 10

CENTRE
NUMBER

--

STATE/
TERRITORY

--

EXTENDED LEVEL

Paper 1: Processing Spoken Information

Tuesday 23 October: 2 p.m. Eastern Standard Time

Time: 1 hour

Approved English–Macedonian/Macedonian–English or monolingual dictionaries may be used.

Instructions to Candidates

1. You will have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the tasks.
2. Write all your responses to the tasks in Paper 1 in this booklet in ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You are required to respond to both Part A and Part B.
4. Part A may be answered either **ALL** in Macedonian or **ALL** in English. Part B must be answered in Macedonian.
5. Make sure that you write your student/registration number, State or Territory in which the examination is taken, and centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.
7. The assessment criteria for this paper are printed on the back page of this booklet.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the Senior Certificate (Queensland), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

УПАТСТВА

Задачата се состои од два дела - дел А и дел Б. Вашите одговори во делот А можат да бидат сè на англиски или сè на македонски јазик. Вашите одговори во делот Б мораат да бидат само на македонски јазик.

Ќе ви бидат прочитани два текста. Додека ги слушате запишувајте белешки кои ќе ви помогнат да ги одговорите прашањата во делот А и Б.

Дел А: Задачи за двата снимени текста

Ќе слушнете снимен текст. По 3 минути текстот ќе биде повторен. Тогаш ќе имате 5 минути за да ја сработите задачата што е заснована на тој текст. Можете да ја сработите или на англиски или на македонски.

Тогаш ќе чуете втор текст. По 3 минути текстот ќе биде повторен. Тогаш ќе имате 5 минути за да ја сработите задачата заснована на тој текст. Можете да одговорите на англиски или на македонски.

Овие две задачи се неопходни за делот А.

Потоа почнете да го работите делот Б.

Дел Б: Задача за двата текста

Оваа задача ја работите врз основа на податоците од двата текста. Вашите одговори мораат да бидат на македонски јазик. За да ви помогнеме да ја направите оваа задача, двата текста ќе ви бидат прочитани уште еднаш додека работите.

INSTRUCTIONS

There are two parts to this task, Part A and Part B. In Part A you may respond either ALL in English or ALL in Macedonian. In Part B you must respond in Macedonian.

Two passages of spoken information will be played to you. While you are listening to each of these you should make notes on the pages provided to help you complete both Part A and Part B.

Part A: Tasks on the Two Spoken Passages

You will hear a recorded passage. After 3 minutes the passage will be repeated. You will then have 5 minutes to complete the task based on that passage. Respond either ALL in English or ALL in Macedonian.

You will then hear a second passage. After 3 minutes the passage will be repeated. You will then have 5 minutes to complete the task based on that passage. Respond either ALL in English or ALL in Macedonian.

These two tasks are the requirements for Part A.

You should then begin working on Part B.

Part B: Task Drawing on Both Passages

Part B consists of a task based on the information in both passages. You must complete this task in Macedonian. To help you, you will hear both passages again while you are working.

Part A: Tasks on the Two Spoken Passages

Одговорете сé на македонски или на англиски /Respond either ALL in Macedonian or ALL in English.

Текст 1

Слушнете го првиот текст и одговорете ги прашањата.

1. Како се прикажани младите во уводот на говорот на Елена Петровска?

2. Која е главната цел на семинарот?

3. Како ќе се промовира само-определувањето на младите?

4. Наброи четири предизвици со кои се соочуваат младите луѓе денес.

- ---
- ---
- ---
- ---

5. Според излагањето на говорникот, кои се главните пораки до присутните на семинарот?

Passage 1

Listen to the first passage and complete the following task.

1. How are the young people described, according to the opening address given by Elena Petrovska?

2. What is the key objective of this seminar?

3. How is effective self-growth promoted?

4. List four challenges facing young people.

- ---
- ---
- ---
- ---

5. What, according to the speaker, should be the desired aims or outcomes of the seminar?

Белешки/*Notes*

Текст 2

Слушнете го вториот текст и завршете ги речениците.

1. Според излагањето на Горан Димовски, што мислат постарите австралијани за младите луѓе денес?

2. На што се однесува изјавата "да зборуваме ист јазик"?

3. Како Горан Домвски ја опишува постарата генерација?

Passage 2

Listen to the second passage and complete the following task.

1. *According to Goran Dimovski, how do older Australians view young people today?*

2. *To what does the need to 'Speak one language' refer?*

3. *How does Goran Dimovski describe the older generation?*

Part B: Task Drawing on Both Passages

Напишете на македонски/*Respond in Macedonian.*

Како ученик кој е свесен за погрешните сваќања на постарата генерација за младите луѓе, напиши писмо до уредникот на локалниот весник во кое ќе ја образложиш положбата на младите луѓе во денешното општество и нивната врска со постарата генерација.

Употребете САМО информации кои ви се дадени во текстовите кои ги слушавте сега, напишете писмо од 120-150 збора по македонски.

As a student conscience of the misconceptions held by the older generation about young people, write a letter to the editor of your local newspaper in which you examine the status of young people in today's society and their relationship with the older generation.

Using ONLY the information from the two texts you have just heard, write the letter in 120–150 words in Macedonian.

Белешки/Notes

2001 MACEDONIAN

EXTENDED LEVEL

Paper 1: Processing Spoken Information

Part A – Assessment Criteria
<ul style="list-style-type: none">• † the capacity to select and use relevant information

Part B – Assessment Criteria
<ul style="list-style-type: none">• † the capacity to select and use relevant information• form and organisation<ul style="list-style-type: none">† <i>observation of the conventions of the discourse form (for example, format, style, cultural appropriateness)</i>† <i>linking of related ideas</i>† <i>organisation of information from sources into a meaningful sequence</i>• effective expression<ul style="list-style-type: none">† <i>control of the language required to complete the task (appropriateness, clarity of expression, including accuracy in the use of linguistic elements)</i>† <i>degree of independence from the wording of the original information</i>

2001 MACEDONIAN

STUDENT/
REGISTRATION
NUMBER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pages: 10

CENTRE
NUMBER

--

STATE/
TERRITORY

--

EXTENDED LEVEL

Paper 2: Part A: Writing in Macedonian **Part B: Reorganising Written Information**

Tuesday 23 October

Time: 1 hour and 30 minutes

Approved English–Macedonian/Macedonian–English or monolingual dictionaries may be used.

Instructions to Candidates

1. Write all your responses to the tasks in Paper 2 in this booklet in ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
2. You are required to respond to both Part A and Part B.
3. Make sure that you write your student/registration number, State or Territory in which the examination is taken, and centre number (if required) on the front cover of this booklet.
4. All question booklets will be collected at the end of the examination.
5. The assessment criteria for this paper are printed on the back page of this booklet.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the Senior Certificate (Queensland), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Белешки/*Notes*

Part A: Writing in Macedonian

Одберете ЕДНА од следните теми и напишете текст во должина од 150 до 200 збора, на Македонски.

Choose ONE of the following tasks and complete it, writing about 150–200 words in Macedonian.

1. Бидејќи се интересирате за различни видови на музика, директорот од вашето училиште ве замоли да напишете извештај за училишниот весник, од гледиште на младите луѓе, на тема: Како музиката влијае на животот на младите луѓе.
2. Напишете дел или делови во вашиот дневник во кој ќе зборувате за некој возбудлив настан од вашиот живот и како тоа влијаеше на вас.
3. Подгответе текст за говор во кој ги убедувате вашите другари на часот по историја дека ако ви се даде временска машина сите би биле посреќни и подобро би живееле во друго време.
4. Напишете информативен текст за училишниот весник во кој ќе пишувате за начините на кои новата технологија ни го измена животот во последно време.
5. Напишете измислена приказна за натпревар. Најдобрите текстови ќе бидат објавени во училишниот весник и треба да почнуваат или завршуваат со следните зборови, 'Кога се обидов да ја отворам вратата, беше заклучено'.

Број на задача/*Task No.*:

Part B: Reorganising Written Information

Имате три вида на информации. Користејќи ги само информациите од дадениот материјал напишете ја дадената задача на македонски во 120-150 збора.

Како постар студент напишете текст за говор пред ученици во Основно училиште кои што учат на тема за Миграција. Во говорот дискутирајте ги промените во животот на македонците кои што се населиле во Австралија.

There are three different items of information. Using ONLY information from the material provided, complete the task in Macedonian in 120–150 words.

As a senior student, write the text for a talk to be given to a junior class studying migration. In your talk discuss the changes to the lives of the Macedonians who have settled in Australia.

Text 1

Бизнисмен со срце

Многу успешни луѓе поминале тежок пат за да ја изградат основата за нивниот успех.

Јован Петровски е човек чиј успех се заснова врз неговото минато во кое големо значење имало неговото семејство и заедницата. Овој текст ќе пренесе дел од неговата биографија и сеќавањата за неговите почетоци во Австралија. Јован е роден во селото Малиново, Битолско во 1925та година, а емигрирал во Австралија во 1935та година заедно со неговата мајка и двете сестри. Неговиот татко дошол на печалба во Австралија во 1928год. За да го донеси и своето семејство во Австралија бил приморан да работи многу тешки физички работи. Работел во железара, во текстилна фабрика, а и на пробивање на патишта низ шумите, но најдолго се задржал на работа како фармерски работник на една од фармите. Бидејќи добро се запознал со работата одлучил да отвори продавница за овошје. Во тоа меѓувреме пристигнале неговата сопруга со трите деца кои ги немал видено цели 7 години. Јован се сеќава на средбата како на трогателен, но воедно и среќен момент. Се сеќава дека патувале долго време со брод, дека условите биле мизерни и дека не го познале татко им кој ги чекал на

пристаништето. Јован кажува дека во почетокот им било многу тешко затоа што ништо не разбирале. Исто така кажува дека често пати не го гледал татко му и по цела недела затоа што бил зафатен со водење на бизнисот. Во светот на бизнисот Јован влегол уште како младо момче кога почнал да работи во продавницата која ја отворил татко му. После неколку години го отворил и неговиот прв ресторан кој подоцна прераснал во ланец на ресторани.

Тој непрестано ги помагал не само неговата заедница туку и на пошироката јавност. Тој е еден од малкуте кои финансиски го помогнаа отварањето на катедра по македонски јазик на универзитетот во Мелбурн. Не била мала и неговата дарешливост кон сите црковни општини во Австралија. Исто така е и основач на одделот за кардиологија во болниците во Мелбурн и Сиднеј.

И покрај големата ангажираност околу семејството и бизнисот Јован секогаш успевал да најде време и да и помогне на македонската и пошироката заедница. Поранешниот градоначалник на Мелбурн Џон Смит го опишува како крајно дарешлив и многу разумен и решителен човек, бизнисмен со срце.

Text 2

Дневник на еден мигрант

15/5/1926

Ама ден - 14 сати работа - одлично се плаќа во Австралија. (Чистење на шумите и градење на патишта). Има многу можности за успех во Австралија. Ја викаат среќна земја. Добив писмо од Деспина и слика од децата.

18/6/1927

Сеуште истата работа - копање земја. Цело тело ме боли. Климата е топла и загушлива. Велат Австралија е мултикултурна и ги прифаќа сите, но стариот Тед, надзорникот не е таков. Секако ни вика и ни вади прекари, но морам да признаам дека е добар надзорник.

Многу сум осамен овде... и напишав на Деспина. Ми недеостасуваат. Којзнае дали децата ќе ме познаат?

30/6/33

Светска Криза - Работите не се добри. Опстанувам со работа на фармите со зеленчук и овошје.

31/11/36

Многу се радувам. Утре доаѓаат Деспина и децата! Се радувам дека пак ќе бидеме заедно. Го исчистив станот. Повторно ќе бидеме заедно. Не можам да дочекам да дојде бродот.

8/12/38

Нашите деца зборуваат англиски и ни преведуваат кога е потребно. Се чувствуваме безбедни и знаеме дека иднината на нашите деца е обезбедена.

Text 3

Федерација

Пред сто години шест британски колонии се соединија и неодамнешните прослави во 2001 година се потсетување да ја погледнеме австралија денес - земја богата со разни култури и разни луѓе.

Вековните прослави ја натераа македонската заедница да погледне назад и да се потсети на својот придонес во градењето на перспективната Австралија.

Македонците прво започнаа со емигрирање во 1920 година. Повеќето од емигрантите беа мажи кои бегаа одлошите економски и политички услови во Македонија и бараа спас во емигрирање во земји како Австралија. Подоцна многу семејства им се придружија.

Во 19етиот век поради големата сиромаштија многу македонски мажи заминаа на печалба. Подоцна имаше многу бранови од македонска емиграција. Мнозинството од нив потекнуваа од селските подрачја. Во тоа време на Австралија и беше потребна работна снага и образованието не беше фактор кој што се разгледуваше. Немаше часови по англиски за емигрантите и немаше преведувачи но имаше доволно работа во селските и населените места. Емигрантите се стабилизираа и станаа постојани државјани бидејќи купуваа земја и започнуваа сопствени бизниси. Тие поставија корен во новата татковина и успеаа во тоа.

Белешки/Notes

2001 MACEDONIAN

EXTENDED LEVEL

Paper 2: Part A: Writing in Macedonian Part B: Reorganising Written Information

Part A – Assessment Criteria
<ul style="list-style-type: none"> • the capacity to deal with the chosen topic <ul style="list-style-type: none"> † <i>breadth of treatment</i> † <i>suitability of the writing for the topic and/or purpose</i> † <i>maintenance of the reader's interest</i>
<ul style="list-style-type: none"> • form and organisation <ul style="list-style-type: none"> † <i>observation of the conventions of the discourse form (style, sequencing, cultural appropriateness) and specifications regarding length</i> † <i>organisation of content</i>
<ul style="list-style-type: none"> • clarity of expression <ul style="list-style-type: none"> † <i>control of the language required by the topics, including accuracy in the use of linguistic elements</i>
<ul style="list-style-type: none"> • variety and appropriateness of vocabulary and sentence structuring <ul style="list-style-type: none"> † <i>range of vocabulary</i> † <i>variety in sentence structure</i> † <i>appropriateness of vocabulary and sentence structure</i>

Part B – Assessment Criteria
<ul style="list-style-type: none"> • † the capacity to select and use relevant information
<ul style="list-style-type: none"> • form and organisation <ul style="list-style-type: none"> † <i>observation of the conventions of the discourse form (for example, format, style, cultural appropriateness)</i> † <i>linking of related ideas</i> † <i>organisation of information from sources into a meaningful sequence</i>
<ul style="list-style-type: none"> • effective expression <ul style="list-style-type: none"> † <i>control of the language required to complete the task (appropriateness, clarity of expression, including accuracy in the use of linguistic elements)</i> † <i>degree of independence from the wording of the original information</i>

2001 MACEDONIAN

STUDENT/
REGISTRATION
NUMBER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pages: 6

CENTRE
NUMBER

STATE/
TERRITORY

EXTENDED LEVEL

Paper 3: Discussing a Theme

Tuesday 23 October

Time: 30 minutes

Approved English–Macedonian/Macedonian–English or monolingual dictionaries may be used.

Instructions to Candidates

1. Write your response to the task in Paper 3 in this booklet in ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
2. Make sure that you write your student/registration number, State or Territory in which the examination is taken, and centre number (if required) on the front cover of this booklet.
3. Candidates in South Australia and the Northern Territory must respond in English.
4. All question booklets will be collected at the end of the examination.
5. The assessment criteria for this paper are printed on the back page of this booklet.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the Senior Certificate (Queensland), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Discussing a Theme

Одберете ЕДНА од следните задачи (само ЕДНА тема) и напишете состав од најмалку 250 збора на македонски или на англиски јазик. УЧЕНИЦИТЕ ОД ЈУЖНА АВСТРАЛИЈА И ОД СЕВЕРНАТА ТЕРИТОРИЈА МОРААТ ДА ОДГОВОРАТ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК. Вашите задачи треба да бидат напишани врз основа на материјалот што сте го учеле во текот на годината. Во вашата задача морате да спомнете еден писмен и еден усмен извор на информации или два писмени извори. Наведете ги тие извори на информации на означеното место.

Choose ONE of the following tasks (from ONE theme only) and write a response of a minimum of 250 words in either English or Macedonian. CANDIDATES IN SOUTH AUSTRALIA AND THE NORTHERN TERRITORY MUST ANSWER IN ENGLISH. Your response should be based on resources you have studied through the year, and you must refer to either one written resource and one oral resource, or two written resources, in your answer. List these resources in the space provided.

Т'ра за Југ/Longing for the South

1. Многу народни песни преживеале во текот на историјата. Напишете статија за списанието Македонска Ревиија, во кое ќе анализирате најмалку две песни кои што сте ги учеле оваа година, во кои се зборува за копнежот кон татковината.

Many folk songs have survived the passage of time. Write an article for the magazine Macedonian Review in which you analyse at least two folk songs which you have studied this year, that deal with yearning for the homeland.

ИЛИ/OR

2. 'Парите се корен на злото' или 'Парите го движат светот'.

Напуштањето на татковината понекогаш е поврзано со финансиската состојба. Според текстовите што сте ги изучувале оваа година која од овие две пораки е релевантна. Можеби се и двете? Напишете преглед за литературно списание осврнувајќи се кон најмалку два текста кои сте ги изучувале оваа година.

'Money is the root of all evil' or 'Money makes the world go round.'

The leaving of one's homeland sometimes is necessary because of financial circumstances. Which of these two proverbs is more relevant in relation to the texts studied this year, or might they both apply? Write a review for a literary magazine referring to at least two of these texts you studied during the year.

ИЛИ/OR

Историја и литература/History and Literature

3. Осврнувајќи се кон најмалку два текста кои сте ги изучувале оваа година, напишете му историски и литературен извештај за Македонија на некој кој што не знае ништо за земјата, културата и јазикот.

Referring to at least two resources you have studied this year, write a historical and literary account about Macedonia for someone who knows very little about the country, its culture or its language.

ИЛИ/OR

4. Треба да припремите говор за Македонски писатели од 19от век. Споредете ги двата писатели чија работа многу ве импресионирала. Напишете текст за говор, обраќајќи се кон два текста кои што сте ги учеле оваа година.

You have been asked to present a talk to your class about 19th century Macedonian writers. Compare two such writers, whose works have greatly impressed you. Write the text of your talk, referring to two resources that you have studied this year.

Белешки/Notes

Број на задача/*Task No.*:

Материјали употребени за оваа задача се/*The resources referred to are:*

2001 MACEDONIAN

EXTENDED LEVEL

Paper 3: Discussing a Theme

Assessment Criteria
<ul style="list-style-type: none">• understanding and appreciation of the works• depth of treatment• content relevant to the demands of the task• appropriate and effective use of structure• accuracy and variety of language use